

การสั่งพักราชการให้บุคคลที่ออกจากการสอบไว้ก่อน กรณีถูกพักไว้ก่อนเป็นคดีอาญาต่อคดี (1)

เวลาที่ข้าราชการทำผิดวินัยแล้วมักจะเป็นความผิดเกี่ยวกับคดีอาญาด้วย ส่วนราชการจึงต้องดำเนินการทั้งทางวินัยและทางอาญาไปพร้อมๆกัน โดยคณะรัฐมนตรีได้ลงมติให้ถือเป็นหลักการในการสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัยแก่ข้าราชการ มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๙ แล้วว่าให้กระทรวงทบวง กรม เจ้าสังกัด เร่งรัดการสอบสวนพิจารณาให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว ไม่ควรปล่อยให้เรื่องค้างคั่งอยู่เป็นเวลานาน (มติ ครม.ว.41 / 2497 ลงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2497)

แต่กรณีหากอยู่ระหว่างการดำเนินการทางวินัยแล้ว ก็สามารถนำเหตุที่อยู่ระหว่างจำคุกว่ากระทำความผิดอาญา มาเป็นเหตุในการสั่งพักราชการได้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่อไปนี้

การสั่งพักราชการ หมายถึง การสั่งให้ข้าราชการพ้นจากตำแหน่งระหว่างการสอบสวนพิจารณาทางวินัยหรือระหว่างถูกฟ้องคดีอาญา หรือระหว่างต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา และเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยการสั่งพักราชการ และการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน โดยงดเบิกจ่ายเงินเดือน และเงินอื่นๆ ที่จ่ายเป็นรายเดือน ตลอดจนเงินช่วยเหลือต่างๆไว้ก่อน ทั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะไม่ให้ผู้นั้นอยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเพื่อป้องกันมิให้เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณาหรือมิให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น หรือเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ราชการในประการอื่น และเป็นไปตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๓๘)

เกณฑ์๑๐การที่จะสั่งพักราชการได้

ข้อ 1. กรณีที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือ

ข้อ 2. ถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ซึ่งจะสั่งพักได้ก็ต่อเมื่อเข้าเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือเกี่ยวกับความประพฤติหรือพฤติกรรมอันไม่น่าไว้วางใจ และผู้ที่ถูกฟ้องนั้นพนักงานอัยการได้รับเป็นทนายแก้ต่างให้ และผู้มีอำนาจดังกล่าวพิจารณาเห็นว่าถ้าให้ผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการอาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ

(๒) ผู้นั้นมีพฤติการณ์ที่แสดงว่าถ้าคงอยู่ในหน้าที่ราชการจะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนพิจารณา หรือจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น

(๓) ผู้นั้นอยู่ระหว่างควบคุมหรือขังโดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญาหรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษาหรือโดยถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก เป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่าสิบห้าวัน

(๔) ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนและต่อมามีคำพิพากษาถึงที่สุด ว่าเป็นผู้กระทำโดยคำพิพากษาถึงที่สุด ว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวนนั้น หรือผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนภายหลังที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด ว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวนนั้น และผู้มีอำนาจดังกล่าวพิจารณาเห็นว่าข้อเท็จจริง ที่ปรากฏตามคำพิพากษาถึงที่สุดนั้น ได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้วว่าการกระทำความผิดอาญาของผู้นั้นเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๑๐๑ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องกล่าวหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอทั้งผลการสอบสวนหรือพิจารณา หรือผลแห่งคดีได้

ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนหรือพิจารณาว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิด หรือกระทำความผิดไม่ถึงกับต้องถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก และไม่มีการณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ผู้นั้นมีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติราชการหรือกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันหรือในตำแหน่งประเภทและระดับที่ ก.พ. กำหนด ทั้งนี้ผู้นั้น ต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

เมื่อได้มีการสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดพักราชการหรือออกจากราชการไว้ก่อนแล้ว ภายหลังปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีอื่นอีก ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ มีอำนาจดำเนินการสอบสวนหรือพิจารณา และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๕๓ ตลอดจนดำเนินการทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้

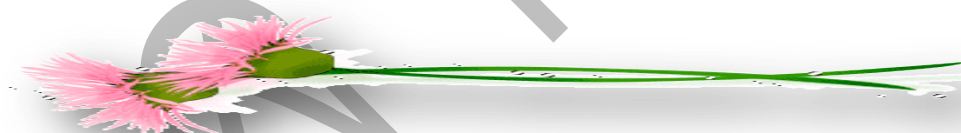
ในกรณีที่สั่งให้ผู้นั้นถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการ หรือสั่งให้ผู้นั้นถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนออกจากราชการด้วยเหตุอื่นที่มีโทษเป็นการลงโทษเพราะกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ให้ผู้นั้นมีสถานะภาพเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตลอดระยะเวลาระหว่างที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เสมือนว่าผู้นั้นถูกสั่งพักราชการ

การสั่งพักราชการให้สั่งพักตลอดเวลาที่สอบสวนหรือพิจารณา เว้นแต่ผู้ถูกสั่งพักราชการผู้ใดได้ร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๖๒

ตามมาตรา ๑๒๒ และผู้มีอำนาจพิจารณาคำร้องทุกข์เห็นว่าสมควรสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้น เนื่องจากพฤติการณ์ของผู้ถูกลงโทษที่ราชการไม่เป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณา และไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยต่อไป หรือเนื่องจากการดำเนินการทางวินัยได้ล่วงพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ราชการแล้ว ยังไม่แล้วเสร็จและผู้ถูกลงโทษที่ราชการไม่มีพฤติกรรมดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจสั่งที่ราชการสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนหรือพิจารณาเสร็จสิ้น

การดำเนินการทางวินัยและคดีอาญาเป็นกระบวนการที่แยกต่างหากจากกัน แม้บุคคลนั้นจะถูกดำเนินการทั้งทางวินัยและทางอาญาในเรื่องเดียวกัน ผลการดำเนินการทางวินัยก็ไม่จำเป็นต้องเหมือนกับผลในคดีอาญา โดยในคดีอาญาจะต้องมีพยานหลักฐานที่สามารถพิสูจน์ได้โดยชัดแจ้งปราศจากข้อสงสัยว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดตามที่ถูกลงโทษ ศาลจึงจะมีคำพิพากษาลงโทษได้ แต่ในการดำเนินการทางวินัยนั้น ถ้าพึงได้ว่าผู้ถูกลงโทษได้กระทำความผิดวินัยก็สามารถลงโทษได้ตามความผิด กล่าวคือ หากมีพยานหลักฐานรับฟังเป็นที่ยอมรับได้ว่าผู้ถูกลงโทษกระทำความผิดวินัย ผู้มีอำนาจก็สามารถสั่งลงโทษได้ แม้จะไม่มีพยานหลักฐานอย่างชัดแจ้งและรับฟังได้โดยปราศจากข้อสงสัยดังเช่นในคดีอาญาว่าบุคคลนั้นกระทำความผิดวินัยก็ตาม

(มติ ก.พ. ว.4/2509 ลว 18 มีนาคม 2509) <http://www.dla.go.th/work/km/home/law/3.2.6%20การสอบสวนโดยไม่รอผลคดีอาญา.pdf>

เรียบเรียงโดย นางสาวกิตติสุข วรสิทธิ์

นิติกรปฏิบัติการ ฝ่ายวินัย

กลุ่มการพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคล

สำนักบริหารงานกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงฯ

มกราคม 2556